

Sygn. akt III RC 677/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 czerwca 2022 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący sędzia Marek Szcześniak

Protokolant st.sekr.sądowy Karol Kotoński

Po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2022 r. w Toruniu.

przy udziale -

sprawy z powództwa P. D. (1)

przeciwko M. D. (1)

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. ustanawia z dniem 01.01.2019r. rozdzielność majątkową pomiędzy P. D. (1) i M. D. (1), którzy w dniu (...) zawarli związek małżeński, dla którego w Urzędzie Stanu Cywilnego w (...) wydano akt małżeństwa o numerze (...), a rozwiązany przez rozwód na mocy wyroku z dnia (...) w sprawie (...) Sądu Okręgowego w (...),

II. zasądza od M. D. (1) na rzecz P. D. (1) kwotę 937 zł (dziewięćset trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III RC 677/20

UZASADNIENIE

P. D. (1) w dniu 3 czerwca 2020r. wniósł pozew przeciwko M. D. (1) domagając się ustanowienia rozdzielności majątkowej małżeńskiej z dniem 1 stycznia 2019r. wskazując m.in., że strony zawarły związek małżeński w dniu (...) i posiadają dwoje dzieci J. lat (...) i N. lat (...). Strony nie pozostają we wspólnym pożyciu fizycznym, prowadzą osobne firmy, nie informują się o swoich dochodach, nie mają dostępu do własnych kont, dzielą się wydatkami na dom, a do stycznia 2019r. wspólnie rozliczały między sobą raty kredytu. W dniu 2 marca 2016r. strony zawarły z (...) Bank (...) S.A. umowę o mieszkaniowy kredyt hipoteczny na kwotę 150.000 zł na okres 10 lat, rata kredytu wynosi ok. 1.480 zł miesięcznie i jest spłacana przez powoda. Wcześniej strony umówiły się, że kredyt będzie płatny z konta powoda, a strony będą rozliczać się z płatności po połowie okresowo. Zasada ta obowiązywała do końca 2018r., w maju 2019r. powód zaproponował kolejne rozliczenie rat spłaconych przez niego od początku roku, jednak pozwana odmówiła i do chwili obecnej powód spłaca raty samodzielnie.

Jesienią 2019r. strony podzieliły się nieformalnie posiadanymi samochodami, w ten sposób, że pozwana przejęła do wyłącznego używania samochód marki M., zaś powód samochód marki B.. W grudniu 2018r. powód kupił kolejny samochód marki B., poprzedni planował sprzedać. W dniu 5 kwietnia 2019r. pozwana złożyła do Starosty (...) pismo o wpisanie w ewidencji pojazdów małżonków jej sprzeciwu dotyczącego sprzedaży pojazdów przez męża. Ostatecznie jednak pozwana wyraziła zgodę na sprzedaż.

W 2014r. powód rozpoczął działalność gospodarczą pod firmą (...). (...) (...). Tymczasem pozwana w dniu 20 czerwca 2016r. zawarła umowę o dzieło z firmą o podobnym profilu (...) S.C. K. R., P. Ś.. Przez pewien okres strony

współpracowały razem w ramach firmy powoda, jednakże ze względu na nieporozumienia dotyczące prowadzonej działalności, pozwana w lutym 2019r. założyła własną działalność pod nazwą (...). (k.3-18)

W odpowiedzi na pozew pozwana M. D. (1) – po sprecyzowaniu stanowiska na rozprawie w dniu 8.04.2022r. (k.168) – uznała powództwo częściowo, to jest wyraziła zgodę na ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej lecz z dniem uprawomocnienia się wyroku rozwodowego, tj. od dnia 11 listopada 2021r. i wniosła o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie

W uzasadnieniu wskazała, iż nie wystąpiła przesłanka, która uzasadniałaby orzeczenie o rozdzielności majątkowej pomiędzy stronami z datą wsteczną. Powód jest młodszy od pozwanej o 5 lat, w okresie kiedy strony się poznały powód był studentem i posiadał zadłużenie, zaś pozwana pracowała już kilka lat w zawodzie i posiadała oszczędności. To pozwana z własnego majątku osobistego w postaci oszczędności, a także darowizn od swoich rodziców poczyniła nakłady na majątek wspólny stron: zakupiła i wyposażyła mieszkanie w którym strony aktualnie mieszkają.

Zdaniem pozwanej powód wykonuje swoją pracę dzięki doświadczeniu, renomie i kontaktom pozwanej. Strony wspólnie ustaliły sposób pokrywania wydatków związanych z gospodarstwem domowym w ten sposób, że powód będzie pokrywał ratę kredytu hipotecznego, a pozwana będzie pokrywała część rachunków za media oraz czynsz za mieszkanie. Ponadto powód zakupił samochód bez wiedzy i zgody pozwanej za pieniądze pochodzące z majątku wspólnego. W ocenie pozwanej moment w którym powód złożył wniosek o rozdzielność majątkową nastąpił w okresie w którym powód zaczął zarabiać zdecydowanie większe kwoty od pozwanej i jednocześnie nie rozlicza się z tych dochodów z małżonką. (k.44-117)

Sąd ustalił co następuje

P. D. (1) i M. D. (1) zawarli związek małżeński w dniu (...)

Wyrokiem z dnia (...) – który uprawomocnił się w dniu 11 listopada 2021r. – Sąd Okręgowy w (...) w sprawie (...) rozwiązał małżeństwo M. D. (1) i P. D. (1) przez rozwód, bez orzekania o winie.

W ich małżeństwie obowiązywał ustrój wspólności majątkowej.

Strony posiadają dwie małoletnie córki: J. D. ur. (...) i N. D. ur. (...)

Między stronami po ślubie nie wytworzyły się wspólne więzi gospodarcze. Małżonkowie prowadzili oddzielnie swoje sprawy finansowe, rozliczali się wspólnie jedynie w kwestiach dotyczących mieszkania do 1 stycznia 2019r. Nie uzgadniali wspólnie pozostałych kwestii finansowych. Powód proponował żonie ustanowienie rozdzielności majątkowej umownej przed notariuszem, na co pozwana nie wyrażała zgody.

Początkowo strony mieszkały wspólnie w mieszkaniu położonym w T. przy ul. (...), z którego powód wyprowadził się. Mieszkanie strony zakupiły i wyposażyły z oszczędności posiadanych przez pozwaną i pieniądze przekazane jej z darowizn. Mieszkanie zakupione zostało w 2016r. za kwotę 350.000 zł, wkład pozwanej wynosił 180.000 zł, reszta środków pochodziła z kredytu zaciągniętego na kwotę 150.000 zł. Część środków P. na zakup i remont mieszkania przeznaczył także powód.

Powód w 2014r. założył działalność gospodarczą w ramach której strony razem pracowały. Pozwana w dniu 20 czerwca 2016r. zawarła umowę o dzieło z firmą o podobnym profilu (...) (...) K. R., P. Ś.. Zapisy umowy zawartej przez pozwaną nakładały na nią bezpośrednio oraz osoby bliskie zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej w czasie trwania umowy i w ciągu 24 miesięcy od jej rozwiązania, z zastrzeżeniem kary umownej w wysokości 200.000 zł za każde naruszenie zakazu konkurencji.

Do 2018r. strony wykonywały wspólnie pracę i dzieliły się uzyskiwanym wynagrodzeniem. Zyski z prowadzonej działalności wpływały na konto powoda, z którego następnie przelewał on połowę pozwanej, potrącając połowę raty kredytu hipotecznego. Od 2018r. prowadzą oddzielne działalności gospodarcze.

Pozwana w lutym 2019r. założyła własną działalność pod nazwą (...).

W trakcie trwania małżeństwa powód korzystał z tzw. szybkich kredytów firmowych, podczas gdy potrzebował gotówki do prowadzenia firmy. Wszystkie kredyty spłacił. Po 1 stycznia 2019r. wziął łącznie 2-3 kredyty, nieprzekraczające 50.000 zł.

W dniu 2 marca 2016r. strony zawarły z (...) Bank (...) S.A. umowę o mieszkaniowy kredyt hipoteczny na kwotę 150.000 zł na okres 10 lat, rata kredytu wynosi ok. 1.480 zł miesięcznie. Raty kredytu spłacane były z konta powoda. Początkowo strony rozliczały się z płatności po połowie, okresowo. Zasada ta obowiązywała do końca 2018r. Pozwana zaproponowała powodowi, że spłaci połowę kredytu, jednak powód nie wyraził zgody. W maju 2019r. powód zaproponował kolejne rozliczenie rat spłaconych przez niego od początku roku, jednak pozwana odmówiła, do dnia dzisiejszego powód spłaca raty samodzielnie.

Od 1 stycznia 2019r. powód samodzielnie opłaca raty kredytu. Już przed tym okresem powód miał problemy finansowe, w związku z czym pożyczał pieniądze od rodziny na raty kredyty czy utrzymanie rodziny.

Strony posiadają dwa samochody osobowe, jeden marki M. użytkowany jest przez pozwaną, natomiast samochód marki B. użytkuje powód. Samochód marki B. został zakupiony w 2016r. za kwotę ok. 50.000 zł. Następnie został zakupiony samochód marki M. w 2016 lub 2017r. za zgodą pozwanej, która dołożyła się do zakupu.

W 2018r. powód kupił samochód marki B., który w czerwcu 2019r. miał awarię silnika, którą powód naprawił w listopadzie/grudniu 2019r. z własnych pieniędzy. Pozwana nie wyraziła zgody na zakup w/w pojazdu.

W dniu 5 kwietnia 2019r. pozwana złożyła do Starosty (...) pismo o wpisanie zastrzeżeń w ewidencji pojazdów małżonków i jej sprzeciwie dotyczącym sprzedaży pojazdów przez męża. Ostatecznie jednak pozwana wyraziła zgodę na sprzedaż pierwszego samochodu powoda jego ojcu.

(okoliczności bezsporne k.9-16,25,29-31,44-53,56-116,124-127,130,187-251)

(dowód: zeznania świadka M. D. (2) k.176-177

zeznania świadka P. D. (2) k.177-178

zeznania świadka A. D. k.178

zeznania P. D. (1) k.254-256

zeznania M. D. (1) k.256-259

akta sprawy (...) SO w (...) k.3-121,132-142,145-353,357,366-369,374-477,480-507,516-521,535-553,561-579)

Sąd zważyłconastępuje

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zeznań stron procesu, które uznano za wiarygodne, gdyż były spójne, logiczne i znalazły potwierdzenie, w odpowiednim zakresie, w stosownych dokumentach urzędowych i prywatnych, których domniemanie autentyczności wynikające z art. 245 kodeksu postępowania cywilnego – a w odniesieniu do dokumentów urzędowych również zgodności z prawdą tego co zostało w nich zaświadczone, wynikające z art. 244 kpc – nie zostały podważone.

Na mocy z art. 230 kpc uznano za bezsporne okoliczności faktyczne zawarte w pozwie i innych pismach procesowych, oraz przytoczone w ramach informacyjnego wysłuchania stron, którym strona przeciwna nie zaprzeczyła, gdyż nie budziły wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy i znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale procesowym zgromadzonym w sprawie.

Wnioski dowodowe pozwanej zawarte w pkt. od 2.1 do 2.4 oraz w pkt. 2.7, a także w pkt. 5 i 6 odpowiedzi na pozew (k.44-46) pominięto na mocy art. 235² § 1 pkt. 2 kpc jako mające wykazać fakty nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy. (k.179)

W myśl art. 31 § 1 kro, z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny).

Stosownie do art. 52 § 1 kro, z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej.

Art. 52 § 2 kro stanowi natomiast, że rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

Ustawodawca nie definiuje pojęcia „ważnych powodów”, pozostawiając jego wykładnię judykaturze i doktrynie prawa. W piśmiennictwie podkreśla się, że ważne powody, dające podstawę do ustanowienia rozdzielności majątkowej to wytworzenie się takiej sytuacji, która w konkretnych okolicznościach faktycznych powoduje, że dalsze trwanie wspólności majątkowej między małżonkami pociąga za sobą naruszenie lub poważne zagrożenie interesu majątkowego jednego z małżonków i z reguły także dobra rodziny.

Według utrwalonego, tak w piśmiennictwie jak i orzecznictwie sądowym poglądu, ważnym powodem do ustanowienia rozdzielności majątkowej jest separacja faktyczna małżonków, która uniemożliwia im lub znacznie utrudnia współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym (wyrok SN z 29.01.1997 r., I CKU 66/96, Prok. i Pr. 1997/7-8 s. 32; uzasadnienie wyroku SN z 13.05.1997 r., III CKN 51/97, OSNC 1997/12, poz. 194; wyrok SN z 13.01.2000 r., II CKN 1070/98, LEX nr 50872; wyrok SN z 6.11.1972 r., III CRN 250/72, OSNCP 1973/6, poz. 113; uchwała SN z 28.05.1973 r., III CZP 26/73, OSNCP 1974/4, poz. 65)

(por. Grzegorz Jędrejek „Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz”, Wydawnictwo Wolters Kluwer, wydanie 2, Warszawa 2017, str. 405-406)

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazuje, że są przesłanki do tego aby ustanowić pomiędzy stronami rozdzielność majątkową z datą wskazaną w pozwie, tj. z dniem wytoczenia powództwa.

Sąd miał w szczególności na uwadze, że strony od dnia (...) pozostawały w separacji faktycznej. Powód i pozwana mieli trudności w porozumieniu się w kwestiach dotyczących zarządu majątkiem wspólnym. Oboje prowadzili odrębne działalności gospodarcze, nie dzielili się swoimi dochodami. W 2018r. powód kupił samochód marki B., na którego kupno pozwana nie wyraziła zgody, a następnie zgłosiła Staroście (...) sprzeciw na dokonanie przez powoda sprzedaży poprzedniego samochodu.

Należy dodać, że ustanowienie przez sąd rozdzielności majątkowej nie jest sprzeczne z dobrem rodziny, gdyż wyrokiem z dnia 3 listopada 2021r. Sąd Okręgowy w (...) w sprawie (...) rozwiązał małżeństwo M. D. (1) i P. D. (1) przez rozwód bez orzekania o winie, a w niniejszej sprawie spór dotyczył jedynie daty od której rozdzielność majątkowa powinna zostać wprowadzona.

Ponieważ stan separacji faktycznej, utrudniającej współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym, istniał już w styczniu 2019r., to były podstawy do orzeczenia o rozdzielności majątkowej od dnia 01.01.2019r.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 52 § 1 i 2 kro, sąd uwzględnił powództwo w całości i orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na mocy art. 98 § 1 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, orzekając jak w punkcie II sentencji.

Do kosztów procesu zaliczono, w trybie art. 98 § 3 kpc, poniesioną opłatę sądową od pozwu w wysokości 200 zł (k.17).

Wynagrodzenie pełnomocnika strony powodowej, będącego adwokatem, ustalono w wysokości 720 zł, tj. w stawce minimalnej, na mocy § 4 ust. 1 pkt 7, § 15 ust. 1 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 12.03.2003r. (III CZP 2/03, OSNC z 2003r., nr 12, poz. 161) głoszącym że „do kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 kpc) strony reprezentowanej przez adwokata podlega zaliczeniu wydatek poniesiony przez nią w związku z koniecznością uiszczenia opłaty skarbowej od dokumentu stwierdzającego ustanowienie pełnomocnika”, to do kosztów procesu doliczono także kwotę 17 zł opłaty skarbowej, poniesioną od pełnomocnictwa złożonego w niniejszej sprawie (k.129).

W rezultacie zasądzono kwotę 937 zł – stanowiącą sumę w/w kwot: 200 zł i 720 zł oraz 17 zł – tytułem zwrotu kosztów procesu.